

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
менеджменту, бізнесу і адміністрування
Протокол № 1 від 02.09.2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор

Василь ОТЕНКО

ВСТУП ДО ФАХУ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань **07 Управління та адміністрування**
Спеціальність **073 Менеджмент**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **Менеджмент креативних індустрій**

Статус дисципліни **обов'язкова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Розробник:

к.е.н., професор

Каріна НЕМАШКАЛО

к.е.н., доцент

Оксана МАЗОРЕНКО

к.е.н., доцент

Іванна ПЕРЕПВА

Завідувач кафедри
менеджменту, бізнесу і
адміністрування

Тетяна ЛЕПЕЙКО

Гарант програми

Каріна НЕМАШКАЛО

Харків
2024

ВСТУП

Сучасна креативна економіка висуває до менеджерів нові вимоги – здатність працювати в умовах високої динамічності, невизначеності, швидкої зміни трендів та міждисциплінарної взаємодії. Фахівець у сфері менеджменту креативних індустрій має володіти навичками аналізу, проектування, комунікації, креативного мислення та адаптивності, що дозволяють розв'язувати комплексні професійні завдання на перетині культури, бізнесу, технологій та інновацій.

Навчальна дисципліна «Вступ до фаху» є обов'язковою навчальною дисципліною підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 073 «Менеджмент», освітньої програми «Менеджмент креативних індустрій» для всіх форм навчання.

Метою навчальної дисципліни «Вступ до фаху» є надання здобувачам вищої освіти уяви про обраний ними фах, системи знань про сутність і зміст освітньої програми «Менеджмент креативних індустрій».

Завданнями навчальної дисципліни є:

формування у здобувачів вищої освіти сучасного мислення та комплексу спеціальних знань у галузі менеджменту креативних індустрій, чіткого уявлення про обрану спеціальність;

ознайомлення з особливостями майбутньої професії, її змістом та завданнями;

висвітлення особливостей підготовки фахівців у сфері креативного менеджменту, його принципів, методів та інструментів;

визначення сутності ключових понять і термінів, що використовуються в менеджменті, призначення методів, моделей, систем, механізмів, технологій, які використовуються в менеджменті, основ організації навчання у вищій школі в контексті Болонського процесу;

ознайомлення із теоретичними знаннями та практичними навичками із застосування організаційних та методичних прийомів вивчення окремих навчальних дисциплін;

оволодіння практичними навичками з користування бібліотечним фондом, навчальними планами, графіками навчального процесу, розкладом занять, виконанням самостійних робіт, підготовкою до підсумкового контролю знань.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес навчання та засвоєння результатів навчання за освітньою програмою «Менеджмент креативних індустрій» у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність теоретичних та практичних рекомендацій щодо опанування здобувачами вищої освіти обраної спеціальності у ХНЕУ ім. С. Кузнеця, а також специфіка навчальної діяльності здобувача та особливості майбутньої професійної діяльності менеджера в креативних індустріях.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
PH1.	ЗК1, ЗК2, ЗК5, ЗК14, ЗК15, ЗК16
PH2.	ЗК1, ЗК2, ЗК16
PH3.	ЗК4, ЗК5
PH5.	ЗК5, СК16
PH6.	ЗК16
PH15.	ЗК16
PH16.	ЗК3, ЗК9
PH19.	ЗК16

де, ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав свобод людини і громадянина України.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК16. Здатність демонструвати базові навички креативного та критичного мислення.

PH1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

PH2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

PH3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

PH5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

PH6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

PH15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

PH16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

PH19. Демонструвати навички аналізу та синтезу інформації, пристосовуючи їх для аналізу та вирішення проблем в різних галузях бізнесу та менеджменту.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи навчального процесу у вищій школі.

Тема 1. Університетська освіта в контексті створення єдиного Європейського освітнього простору.

1.1. Склад системи освіти і структура освіти в Україні. Ступеневість вищої освіти, стисла характеристика освітніх рівнів вищої освіти підготовки фахівців: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий). Кваліфікаційні рівні: бакалавр, магістр. Типи навчальних закладів України.

1.2. Соціально-економічний розвиток держави в умовах євроінтеграції. Історія налагодження співробітництва України та ЄС.

Тема 2. Нормативно-правові та організаційні основи організації системи вищої освіти України.

2.1. Сутність Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи (ECTS) у системі вищої освіти. Порівняльний аналіз застосування системи ECTS у різних закладах вищої освіти в Україні та закордоном.

2.2. Передумови входження вищої освіти України до Болонського процесу. Адаптація законодавства, структурні зміни освіти. Основні документи та характерні особливості ECTS. Базові елементи системи.

Тема 3. Ознайомлення з навчальним планом ОП «Менеджмент креативних індустрій».

3.1. Освітня програма «Менеджмент креативних індустрій». Структура та зміст навчального плану освітньої програми «Менеджмент креативних індустрій». Структурно-логічна схема освітньої програми «Менеджмент креативних індустрій». Поняття основних та вибіркових освітніх компонент. Види поточного та підсумкового контролю. Робочий план (технологічна карта) навчальної дисципліни.

3.2. Організація освітнього процесу. Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за накопичувальною бально-рейтинговою системою в ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Тема 4. Академічна доброчесність як базис якісної вищої освіти.

4.1. Сутність академічної доброчесності. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця. Принципи академічної доброчесності в університетському середовищі. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти.

Прояви академічної недоброчесності.

4.2. Заходи з формування середовища академічної доброчесності.

Приклади прояву недоброчесності. Наслідки академічної недоброчесності.

Тема 5. Організація науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.

5.1. Мета та завдання науково-дослідної роботи у ЗВО. Пріоритетні напрямки розвитку наукової діяльності в Україні.

5.2. Наукова складова навчання. Можливість написання наукових статей та участі у наукових конференціях. Наукові гуртки.

Змістовий модуль 2. Організація навчального процесу за ОП «Менеджмент креативних індустрій».

Тема 6. Університетська освіта у міжнародному контексті.

6.1. Міжнародна діяльність та академічна мобільність. Адаптація законодавства України до законодавства ЄС як важливого інструменту створення в Україні нової правової системи та громадянського суспільства. Розвиток науково-технічного, економічного, соціального, інтелектуального, інноваційно-технологічного та культурного партнерства в ЄС.

6.2. Вхідження освіти і науки України у європейське інформаційне та освітнє поле. Основні завдання та принципи створення зони Європейської вищої освіти. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тема 7. Роль та склад випускової кафедри.

7.1. Випускова кафедра. Роль випускової кафедри в навчальному процесі. Склад випускової кафедри.

7.2. Комунікації в навчальному процесі. Куратори академічних груп. Взв'язок студент – кафедра – навчально-науковий інститут.

Тема 8. Роль та особливості комунікацій з кураторами академічних груп.

8.1. Комунікації з кураторами академічних груп. Цілі зустрічей з кураторами. Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця. Особисті якості та етика менеджера.

8.2. Організаційна культура ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Чоловічий гардероб. Жіночий гардероб. Як жити в гуртожитку. Правила проживання у гуртожитку. Як адаптуватися до нових умов.

Змістовий модуль 3. Основи менеджменту креативних індустрій.

Тема 9. Основні поняття та принципи управління сучасним креативним бізнесом.

9.1. Сучасні тренди розвитку економіки та принципи «нової» економіки. Глобальні тренди розвитку економіки та їх вплив на бізнес. Основні принципи «нової» економіки: інноваційність, креативність, гнучкість, цифровізація. Роль та місце креативних індустрій у сучасній економічній моделі.

9.2. Трансформаційні процеси в економіці та управлінні. Зміни економічних і управлінських процесів під впливом технологій та соціальних факторів. Особливості функціонування бізнесу в умовах війни. Напрями відновлення та розвиток економіки у повоєнний період.

Тема 10. Нова парадигма креативного менеджменту.

10.1. Особливості управління бізнесом в умовах сучасних економічних тенденцій. Менеджмент в інформаційній та знаннєвій економіці. Особливості управління організаціями креативної сфери. Вплив поведінкових аспектів на ефективність управління.

10.2. Управління бізнесом в умовах воєнного стану. Основні виклики для бізнесу під час війни. Адаптація, стійкість та можливості для розвитку.

Змістовий модуль 4. Інформаційне забезпечення навчального процесу у вищій школі.

Тема 11. Інформаційна система університету. Персональні навчальні системи університету

11.1. Технології дистанційного навчання. Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

11.2. Персональні навчальні системи ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Положення про Персональні навчальні системи (ПНС). Служба підтримки ПНС. Нові можливості ПНС – посилання на онлайн-зустрічі в Zoom за кожною дисципліною. Можливість перегляду записів лекцій у хмарному сховищі.

Перелік практичних (семінарських) та лабораторних завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських), лабораторних завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1 Завдання 1	Порівняння системи вищої освіти в Україні та в інших країнах світу. Порівняльна характеристика навчальних закладів.
Тема 2 Завдання 2	Сутність системи ECTS та її порівняння з національною системою України. Сутність кредитно-рейтингової системи в ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Тема 3 Завдання 3	Поняття основних та вибіркових освітніх компонент. Робочий план (технологічна карта) навчальної дисципліни.
Тема 4 Завдання 4	Перевірка текстів на плагіат. Аналіз звітів перевірки на плагіат.
Тема 5 Завдання 5	Запис до наукових гуртків. Види наукової роботи студентів.
Тема 6 Завдання 6	Ознайомлення з існуючими програмами академічної мобільності в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Процедура подання заявки на участь в академічній мобільності.
Тема 7 Завдання 7	Цілі зустрічей з кураторами.
Тема 8 Завдання 8	Правила поведінки в університеті, гуртожитках та в організаціях.
Теми 9 та 10 Завдання 9	Практичне (семінарське) заняття на тему «Менеджер у креативній сфері: шлях до успіху»
Тема 11 Завдання 10 та 11	Лабораторні заняття на тему «Робота в ПНС»

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Теми 1-11	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою
Теми 1, 4, 6, 9	Підготовка презентації
Теми 1-11	Підготовка до практичних, лабораторних занять
Тема 10	Виконання творчого завдання
Теми 1-11	Підготовка до контрольної роботи

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція-дискусія (Теми 1 – 11), робота в малих групах (Теми 1 – 9).

Презентації (Теми 1, 4, 6, 9)

Наочні (демонстрація (Теми 1 – 11)).

Практичні (практична робота (Теми 1 – 10), групові роботи (Теми 5, 8), лабораторна робота (Тема 11)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах диференційованого заліку або заліку.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік – сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: контрольна робота (максимальна оцінка – 50 балів); презентація (максимальна оцінка – 30 балів); індивідуальне (творче) завдання (максимальна оцінка – 20 балів).

Семестровий контроль: залік.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Наказ МОН від 29.10.2018 № 1165 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-073-menedzhment-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti>

2. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Лаврик, Г.В. Терела, Т.О. Харченко [та ін.]; за ред. Г. В. Лаврик. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 208 с.

3. Менеджмент: навчально-практичний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах, таблицях, тестах та завданнях / М. В. Афанасьєв, І. Я. Іпполітова, В. В. Ушкальов, І. Г. Муренець; за заг. ред. В. В. Ушкальова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 392 с. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26540>

4. Самоменеджмент: навч. посіб. / С. К. Василик, О. В. Майстренко, К. Р. Немашкало [та ін.] ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Електрон. текстові дан. (1,29 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

2020. – 149 с. : іл. – Загол. з титул. екрану. – Бібліогр.: С. 136–144. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26376>

Додаткова

5. Марченко О. М. Практикум з менеджменту: навчальний посібник / О. М. Марченко. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. – 224 с.

6. Менеджмент : Навчальний посібник / Н. С. Краснокутська, О. М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.

7. Загоруйко К. Є. Облаштування території навчальних закладів: як екологічний та естетичний стан навколишнього середовища впливає на процес здобуття освіти / К. Є. Загоруйко, Є. О. Михайлова // Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку: матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет конф., Переяслав, 19 жовт. 2021 р. – Переяслав, 2021. – Вип. 73. – С. 140–142. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26790>.

8. Петренко В. О. Особливості сучасного освітнього менеджменту / О. В. Петренко // Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика: матер. міжнар. наук.-практ. конф. м. Харків – м. Торунь, 16 квіт. 2021 р.: тези допов. – Днепр: Середняк Т. К., 2021. – С. 193-195. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25918>.

Інформаційні ресурси

9. Положення про Персональні навчальні системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-PNS.pdf>.

10. Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Kodeks-profesiyanoi-etyky.pdf> (hneu.edu.ua)

11. Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>

12. Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за накопичувальною бально-рейтинговою системою в ХНЕУ ім. С. Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>

[content/uploads/2023/06/Poryadok-otsinyuvannya-rezultativ-navchannya-studentiv.pdf](https://hneu.edu.ua/content/uploads/2023/06/Poryadok-otsinyuvannya-rezultativ-navchannya-studentiv.pdf)

13. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hneu.edu.ua/content/documents/164/16355/Attaches/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

14. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hneu.edu.ua/content/documents/431/43018/Attaches/polozhennya-pro-mobilnist-2023.pdf>